

Od Autorki

Publikacja powstała w odpowiedzi na zapotrzebowanie na pozycje, które pomogą ćwiczyć z dziećmi dobre manieri w czasie codziennych aktywności w przedszkolu. Znajdują się w niej krótkie wierszowane formy, które ułatwią poznanie zasad właściwego zachowania, używania „magicznych słów”, nauczą życzliwości, uprzejmości, tolerancji, empatii. Z jej pomocą nauczyciel przygotowuje dzieci do przestrzegania reguł bycia w grupie rówieśniczej, dbania o porządek w sali i zachowania ciszy podczas zajęć. Dzieci dowiedzą się także, jak należy zachowywać się w czasie posiłków, nauczą się podstawowych „ustawień”, ułatwiających sprawne przemieszczanie się (pary, „wąż” itd.), a zdobytą wiedzę utrwala, śpiewając tematyczne piosenki.

Publikacja podzielona jest na osiem części:

- **Wiem, czym są wartości i dlaczego należy się ich trzymać** – zostały tu umieszczone rymowanki, które poruszają tematykę wartości (ważnych, pożądanych i do których wraz z dziećmi powinniśmy dążyć, bo stanowią one podstawę dobrego wychowania).
- **Wiem, co to znaczy być dobrze wychowanym** – znajdują się w niej wierszyki dotyczące dobrego wychowania, a także kształtujące i utrwalające umiejętność posługiwania się zwrotami grzecznościowymi.
- **Umiem zachowywać się w grupie** – odnajdziemy tutaj zbiór reguł zachowania, dzięki którym dzieciom łatwiej będzie funkcjonować w grupie rówieśniczej; rymowanki te ułatwią także utrzymanie dyscypliny koniecznej podczas zajęć.
- **Dbam o porządek** – zamieszczono tu wierszyki, które pomogą w zachęceniu dzieci do sprzątnięcia wspólnej przestrzeni oraz utrzymywania porządku w sali.
- **Potrafę zachować ciszę, gdy to konieczne** – w tej części zostały uwzględnione teksty, które wyciszą dzieci, pozwolą zachować spokój w sali oraz utrzymać koncentrację podczas zajęć.
- **Kulturalnie spożywam posiłki** – z propozycji tu zawartych dzieci dowiedzą się, jak należy przygotować się do posiłku oraz jak zachowywać podczas jedzenia.
- **Potrafę się ustawić tak, jak wymaga tego sytuacja** – w tej części uwzględniono utwory, które ułatwią dzieciom naukę podstawowych „ustawień” przydatnych w przemieszczaniu się na terenie przedszkola i poza nim (może się to wydawać niezwiązane bezpośrednio z kwestiami dobrego wychowania, ale przemieszczanie się bez rozciaszania ma ogromny wpływ na ogólne działanie grupy, a tym samym na poczucie funkcjonowania w ramach wysokiej kultury osobistej).
- **Śpiewam piosenki o dobrych manierach** – zamieszczono tu piosenki, które utrwalać poznane treści poprzez wspólny śpiew i zabawę przy muzyce.

Zanim przystąpisz do pracy

Dobre wychowanie to postawy, które powinny stawać się nawykami już od najmłodszych lat. Byłoby idealnie, aby dom rodzinny był fundamentem dobrego wychowania, jednak to w przedszkolu zachowania społeczne są ćwiczone i utrwalane.

Wskazówki dla dorosłych:

1. Świećmy przykładem – pamiętajmy, że dzieci nas obserwują i naśladują. Jeśli my dobrze traktujemy innych i używamy kulturalnych słów, to dzieci też będą się zachowywały w ten sposób.
2. Dawajmy dzieciom jasno sformułowane, konkretne komunikaty, np. *pochowaj klocki* zamiast *posprzątaj pokój*. Starajmy się również unikać słowa „nie” i wyrażać komunikat w pozytywnej formie, np. *chodź powoli* zamiast *nie biegaj*.
3. Przede wszystkim konsekwencja – utrwalenie reguł zachowania wymaga czasu i powtórzeń. Zasady obowiązują zarówno w przedszkolu, jak i w domu. Dziecko może przemyśleć swoje nieodpowiednie zachowanie np. w kąciek wyciszenia. Po wyciszeniu rozmawiamy z nim, by upewnić się, że wie, dlaczego zostało na chwilę odsunięte od zabawy i jak należy zachowywać się zgodnie z kodeksem grupowym / obowiązującymi zasadami w sytuacji, która wywołała negatywne emocje.
4. Doceniajmy wysiłek dzieci, motywujemy je do dobrego zachowania.
5. Używajmy pozytywnych przekazów/komunikatów, zachęcając dzieci do właściwych postaw. Przykładowe komunikaty: *bądźmy dla siebie mili; pomagajmy sobie; dbajmy o siebie; dzielimy się zabawkami; używajmy zwrotów grzecznościowych* itp.

W większości miejsc, gdzie było konieczne wprowadzenie rodzajów czasownika, przybrały one formę żeńską – z uwagi na to, że zawód nauczyciela przedszkola wykonują głównie kobiety. W trakcie odczytywania lub recytowania rymowanek można jednak bez problemu zmienić ten rodzaj na męski (a tam, gdzie jest to niemożliwe, została przedstawiona alternatywna propozycja).